

Eigen onderhoud: goede benutting loze uren

Henk Horrning voert zelf onderhoud en reparaties uit. Het is geen bewuste keuze, maar gegroeid vanuit interesse.

Zijn vader deed het ook al. Horrning ziet als voordelen de goede bekendheid met het eigen machinepark en een

goede benutting van loze uren. Dat levert een kostenbesparing op.

“**R**egulier onderhoudswerk past goed als je 's winters loze momenten hebt. Ook verdien je met onderhoudswerk meer dan met het aanvegen van het erf of de schuur”, aldus akkerbouwer Henk Horrning (39). Hij boert op 120 hectare in Zeewolde en werkt samen met buurman Paul van Elderen (52) die 180 hectare heeft. Ze hebben elk hun eigen bedrijfsvoering, maar ook een gezamenlijk deel (jaarlijks zo'n 150 hectare) die ze huren. De machines daarvoor kopen ze gezamenlijk. Voor het gebruik van die machines op het eigen bedrijf hanteren ze een verdeelsleutel op basis van het aantal hectares. Het aantal vaste krachten bedraagt vier: Henk met zijn vader Jan, en Paul met zijn medewerker Otto. In het oogstseizoen zijn er altijd twee stagiars. Otto is 'vaste chauffeur' op de rooiers en weet daar veel van. Technisch is hij allround en een fors deel van de winter is hij bezig met onderhoud, aanpassingen

en reparaties. Henk en z'n vader helpen daarbij. Het laatste wapenfeit van het drielital is het ombouwen van een drierijige Amac ZM3 aardappelrooier tot zelfrijdende uienlader. Het uitgangspunt voor de werkplaatsactiviteiten is echter steeds dat ze ten dienste moeten staan van de teelt. Het mag tijd en geld kosten als het in het veld leidt tot sneller en/of makkelijker werken. Sleutelen is voor de Horrnings en voor Otto geen doel op zich.

Werkplaatsinrichting

De werkplaats van Horrning kenmerkt zich door een goed gevuld 'magazijn' met slijtdelen en filters. De hydraulische pers toont aan dat metaal bewerken niet beperkt blijft tot vijlen en boren. Ook het oliereservoir aan de muur duidt op een professionele insteek. Indruk maakt de kleine generator voor 220 en 380 volt. Die zit samen met het lasapparaat en elektrische gereedschap in

een kist. Die is in een oogwenk met de heft truck op de pick-uptruck te plaatsen en naar het veld te brengen. Een reparatie is dan snel uit te voeren. Horrning: “Na het seizoen maken we machines globaal schoon op het land, waarna ze in de schuur drogen. Tijdens het onderhoud maken we ze dan verder schoon. De hogedrukreiniger wordt weinig gebruikt, omdat een krachtige waterstraal bij lagers meer schade aanricht dan dat hij goed doet.”

Met een generator kun je ook in het veld repareren

Geen harde cijfers

Horrning kan niet met cijfers aantonen dat sleutelen geld oplevert, maar dat hij kosten bespaart is voor hem duidelijk: “Als we voor olie verversen of kleine reparaties naar het lmb moeten, levert dat een rekening op met werkloon. Als we die arbeid zelf doen, hoeven we dat werkloon niet te betalen. We nemen echter geen risico: bedrijfszekerheid staat voorop. Common-railmotoren en elektronica vragen om specialistische kennis van de dealer. Maar een egelband op de lader monteren kunnen wij net zo goed als het lmb. Je weet zelf precies hoe je het wilt. Als je dat eerst uit moet leggen, ontstaat er ruis. Ook doen we preventief onderhoud. We vervangen elk jaar alle kettingen van de rooiers. Daarmee kopen we bedrijfszekerheid.”

▲ Henk Horrning: “We hebben deze uienlader gebouwd op basis van een Amac zelfrijdende aardappelrooier: de afvoerband heeft meelopende zijkanalen, waardoor kleine uien niet verloren gaan.”

Minder sleutelwerk

Horrning denkt dat er in de polder veel gesleuteld wordt, maar in grote lijnen bevestigt hij het beeld dat boeren nu minder onderhoud en reparaties uitvoeren dan vroeger. Hij ziet daarvoor drie redenen: Ten eerste de toenemende complexiteit van trekkers door elektronica. Mechanisch ingestelde sleutelaars kunnen daar weinig mee. Ten tweede is er het tijdsgebrek: volgens Horrning zijn boeren nu gemiddeld drukker dan vroeger. Het bedrijf is groter en er is meer organisatie nodig om het werk

rond te zetten; Horrning en Van Elderen hebben in het seizoen zeven trekkers lopen. Reden nummer drie heeft daar mee te maken: je wilt niet het risico lopen dat door een eigen fout de oogst stil komt te staan. Toch is Horrning op dat punt niet bang: hij bouwde samen met z'n vader een nieuwe cabine op de zelfrijdende Amac. Deze winter gaan ze samen met Otto de diabolorollen van de rooier vervangen door een brede bek met elektrische diepte-instelling en aangedreven rooischijven. Dat zorgt in 2012 voor beter rooien. **LM**

De werkplaats van Horrning in detail. De generator is volgens Henk een van de beste aankopen van de laatste jaren: hij koppelt het onderhoud los van het erf.

▲ Met de generator kun je in het veld laswerk verrichten, maar hij drijft ook de slijptol aan en levert stroom voor de magnetron.

▲ De hydraulische pers toont aan dat de combinatie Horrning-Van Elderen ook ingewikkelde metaalbewerking niet uit de weg gaat.

▲ Het 'magazijn' is goed gevuld met filters en slijtdelen. Ook is er een flinke voorraad bouten en moeren in allerlei soorten en maten.

▲ Elke combinatie die het veld ingaat, krijgt een eigen gereedschapskist mee, zodat kleine storingen direct en goed te verhelpen zijn.

▲ Een voorraad olie voor transmissie/achterbrug is geen overbodige luxe met zeven trekkers die elk gemiddeld 1.000 uren per jaar maken.

▲ De hogedrukreiniger dient vooral voor het schoonhouden van de kunstmeststrooier. Verder wordt hij zo weinig mogelijk gebruikt.